

Aan de leden van de Vaste Commissie voor Buitenlandse
Handel en Ontwikkelingssamenwerking van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal

T.a.v. griffier Mw. E. Meijers
cie.buhaos@tweedekamer.nl

Briefnummer
24-12274

Onderwerp
Begroting van BHOS

Den Haag
29 januari 2024

Telefoonnummer
+31703490438

E-Mail
mvisser@vnoncw-mkb.nl

Geachte leden,

Op dinsdag 30 januari 2024 a.s. wordt in de Tweede Kamer de begroting van BHOS behandeld.

VNO-NCW en MKB-Nederland willen benadrukken dat Nederland met zijn open economie sterk afhankelijk is van de goede relaties die het heeft met het buitenland; een open economie die zorgt voor onze bestaanszekerheid vanwege de grote hoeveelheid banen die er mee samenhangt, de bijdrage aan ons nationaal inkomen en zorgt voor belastinginkomsten.

Recente geopolitieke ontwikkelingen maken bovendien duidelijk dat handel en internationale samenwerking als geopolitiek instrument voor het bouwen van relaties en partnerschappen in belang toeneemt. Handel is een sleutel tot onze partners in de wereld, nodig om op verantwoorde wijze voor mens en milieu grondstoffen veilig te stellen en te zorgen voor de juiste kritische afhankelijkheden. Internationale samenwerking versterkt dit, geeft ons hierbij een plek aan tafel en opent deuren.

Vanuit dit brede perspectief is het van belang dat Nederland via de begroting van BHOS investeert in goede internationale relaties en partnerschappen, waarbij wederzijdse belangen, gelijkwaardigheid en respect voor mens en milieu de uitgangspunten zijn – brede welvaart¹ dus. VNO-NCW en MKB-Nederland vragen de aandacht voor de volgende vijf punten bij de invulling ervan:

- 1. Voor internationale handel(sbevordering) is een goed postennet en voldoende middelen cruciaal:** het werk van de ambassades wordt door het bedrijfsleven bijzonder gewaardeerd. Een goed postennetwerk is noodzakelijk voor het bouwen van relaties, het openen van deuren en het duiden van de wederzijdse belangen. Dat geldt in het bijzonder voor landen waar het minder makkelijk zaken doen is. Vaak zijn dit ook landen waar de toekomstige groei vandaan komt (zoals Afrika en landen in Azië en Zuid-Amerika) en een belangrijke rol spelen in het veranderende geopolitieke machtsspel (onder meer voor kritieke grondstoffen). Handelsmissies vormen daarbij een belangrijk instrument om vanuit

¹ Zie ook [SER biedt nieuwe kabinet visie op brede welvaart in 2040 | SER](#)

het bedrijfsleven stappen te zetten in relevante en toekomstige markten. We willen benadrukken dat voldoende middelen voor een goed en wereldwijd postennet én voor handelsbevordering (missies e.d.) van groot belang zijn.

We willen de Tweede Kamer vragen of de Minister van BHOS kan aangeven op welke manier rekening wordt gehouden met prijsstijging op deze gebieden (posten en handelsmissies)?

- 2. Intensiever de koppeling tussen internationale samenwerking en Nederlandse meerwaarde:** Door in onze internationale samenwerking strategischer te kijken waar voor Nederland meerwaarde ligt en waar we als Nederland meerwaarde kunnen toevoegen, en deze relatie steviger aan elkaar te koppelen, kunnen we meer impact maken (bijv. in Afrika) voor mens en milieu, en aanvoer van (kritiek) grondstoffen veiligstellen. *Koppel daarom actief handelsdiplomatie aan bepaalde dossiers en thema's vanuit internationale samenwerking.* Dat kan door:
- Het verbreden en versterken van de combinatielanden aanpak waarbij hulp en handel worden ingezet ter bevordering van zowel het lokale ondernemingsklimaat als ook bijdrage aan de Nederlandse handelsrelatie. Integreer verdergaand het beleid, met vergaande aandacht voor de synergie die bereikt kan worden, en breidt de mogelijkheden hiervoor uit, zowel in uitvoeringscapaciteit als middelen.
 - Het versterken van deze koppeling via het instrumentarium. Dit vraagt om beter op elkaar afgestemde en competitieve financieringsmogelijkheden. Concreet gaat het om:
 - het uitbreiding van het vermogen en regelingen van Invest International;
 - het zorgen voor een ruimere concessionele financiering zoals DRIVE juist daar waar Nederlandse kennis en kunde meerwaarde brengt;
 - betere aansluiting op zowel Europese als multilaterale financieringsmogelijkheden zoals de EU Global Gateway door slechting barrières tussen export- en ontwikkelingsfinanciering, en deze in een meer samenhangend geheel op elkaar te laten aansluiten en elkaar te laten versterken;
 - een goede aansluiting en stabiele uitvoering van exportkredietverzekering (EKV), ruimte voor nieuwe producten én het dragen van hogere risico's door de staat.

We willen benadrukken dat verdergaande integratie van zowel beleid als uitvoering van de Nederlandse inzet op zowel handel als internationale samenwerking, juist langs de lijnen waar voor Nederland meerwaarde ligt en waar Nederland waarde kan toevoegen, bijdraagt aan brede welvaart, hier en elders. We willen de Tweede Kamer vragen of de minister van BHOS kan aangeven hoe hij hier concreet verdere invulling aan zal geven.

- 3. Voer de Afrika Strategie uit:** met recente geopolitieke ontwikkelingen waarbij Afrika het continent is waar het de komende jaren om draait, politiek en economisch, biedt de nieuwe Afrikastrategie² een goed startpunt voor Nederlandse inzet en het ontwikkelen van gelijkwaardige relaties en partnerschappen. In deze nieuwe strategie ontbreken echter extra financiële middelen, uitvoeringscapaciteit en regievoering. Als private sector hebben we sinds 2019 een Afrikastrategie ontwikkeld en uitgevoerd. De huidige kabinetsstrategie sluit hier goed op aan. Wat ons betreft pakken we het handelsgedeelte gezamenlijk op, in publiek-private samenwerking.

We willen de Tweede Kamer vragen of de Minister van BHOS kan aangeven hoe zijn departement uitvoering wil geven aan de Afrikastrategie en het bedrijfsleven daarbij gaat betrekken.

² Zie ook [Afrikastrategie: kabinet presenteert geïntegreerde inzet voor samenwerking met Afrika | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#); en [2611 brochure afrikastrategie webversie.pdf \(vno-ncw.nl\)](#)

4. **IMVO:** Nederlandse bedrijven hebben de verantwoordelijkheid om hun ketens transparant te maken en risico's voor mens en milieu te inventariseren. Veel landen in Europa bereiden zich op dit moment voor op de aankomende Europese IMVO-wetgeving (in casu de CSRD en de CSDDD). Nederland heeft hier met de sectorale IMVO aanpak via de SER³ een stevige basis. Door hierop door te pakken biedt dit kansen voor het bedrijfsleven om zich internationaal positief te onderscheiden en optimaal bij te dragen aan de digitale en duurzame transitie en brede welvaart. Ook biedt het kansen voor maatschappelijke organisaties en vakbonden om hun expertise en internationale netwerk effectief in te zetten en bij te dragen aan impact in toeleveringsketens, zodat de regelgeving ook bereikt wat het beoogt.

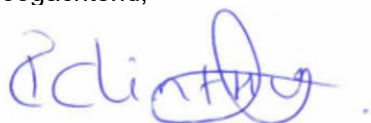
Wij roepen de Kamer op om het kabinet te verzoeken, structureel middelen op te nemen in de begroting van BHOS voor de sectorale aanpak van IMVO in SER-verband. Alleen zo kunnen we voldoen aan de Europese IMVO-wetgeving en van IMVO een verdienmodel maken.

5. **Zet in op handels- en investeringsakkoorden:** We leven in een wereld waarin het handelen op basis van een op regels en waarden gebaseerd systeem via de WTO meer en meer lijkt te verdwijnen. Dat maakt meer dan ooit dat onze relaties er toe doen. Dat betekent dat het juist nu van belang is om door middel van handels- en investeringsakkoorden afspraken te maken met partners. Landbouw en landbouwproducten staan vaak centraal in deze onderhandelingen; geen enkel land wil zijn voedselzekerheid immers in gevaar brengen door te afhankelijk te worden van importen. Onze landbouwsector is het meest duurzaam en heeft dus belang bij een level playing field en Europese en mondiale handelsakkoorden die juist dat ondersteunen.

We roepen de Tweede Kamer op uit te spreken het kabinet op te streven naar een zo breed mogelijk pallet aan Nederlandse, Europese en mondiale handels- en investeringsakkoorden. Voor het Nederlandse bedrijfsleven – juist ook de landbouw - cruciaal.

We wensen u een constructief debat met de Minister.

Hoogachtend,

Irene Linthorst
Directeur Beleid VNO-NCW en MKB-Nederland

Voor vragen over deze brief kunt u terecht bij Marhijn Visser (mvisser@vnoncw-mkb.nl) of Carola Baller (baller@vnoncw-mkb.nl)

³ Zie ook <https://www.vno-ncw.nl/brieven-en-commentaren/sectorale-samenwerking-imvo-gezamenlijke-brief> - een gezamenlijke brief uit 2020 met FNV en CNV over dit onderwerp.